

121F

کد کنترل

121

F

آزمون (نیمه‌متمرکز) ورود به دوره‌های دکتری - سال ۱۴۰۱

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۶

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

رشته فلسفه و کلام اسلامی
(کد ۲۱۳۳)

جدول مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و زمان پاسخ‌گویی

زمان پاسخ‌گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی
۱۲۰ دقیقه	۹۰	۱	۹۰	مجموعه دروس تخصصی: - زبان عربی - فلسفه - کلام اسلامی - منطق

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤال‌ها به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفان برابر مقررات رفتار می‌شود.

* متقاضی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به منزله غیبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سؤال‌ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤال‌ها و پایین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو التعريب أو المفهوم (۱-۱۰)

- ۱- ﴿ و أما من آمن و عمل صالحاً فله جزاء الحسنی، و سنقول له من أمرنا یسرّاً ﴾:
- (۱) اما هرکس که ایمان بیاورد و عمل صالح انجام دهد، نیکی برای او خواهد بود، و دستوره‌های آسانی به او خواهیم داد.
- (۲) اما آنکس که ایمان آورده باشد و اعمال صالحه بجا آورد، پاداش نیکی برای او خواهد بود، و کارهای خود را بر او آسان خواهیم کرد.
- (۳) اما کسی که ایمان بیاورد و عمل صالح انجام دهد، نیکی برای او خواهد بود چون پاداش، و از دستوره‌های خود آسان را به او خواهیم گفت.
- (۴) اما هرکس ایمان آورده باشد و اعمال را به شایستگی انجام دهد، نیکی برای او به‌عنوان پاداش داده خواهد شد، و کارهای آسان را برای او خواهیم گفت.
- ۲- « ما زلت أقيم في هواه عُذري حتى رجع العادلُ يهواه معي»:»
- (۱) كلما لامني اللائم في هواه كنت أبين أسراري في المحبة فاستمررت في ذلك حتى عشقه هو أيضاً.
- (۲) أقيم في حبه دائماً و أنا معذور حتى يرجع اللائم باللوم على هواه و أنجو من لومه.
- (۳) ما زلت أقيم في الهوى العذري حتى صار اللائم عاشقاً له مثلي.
- (۴) ليس لي في حبه عذر حتى عاد العادل معي يحبه ترحمًا علي.
- ۳- « ماذا الذي فجَّع الهمام بوثبة و عدا على دمه و كان العادي؟»: ما الذي
- (۱) ألم قلب الإمام السَّخي و الجواد و أثار دمه على الأعداء؟
- (۲) ألم قلب الملك الشجاع و السَّخي و أثار دمه على الأعداء؟
- (۳) عدا على الملك الشجاع و السَّخي فقتله و كان قوياً على أعدائه؟
- (۴) غلب على همة الإمام الشجاع و السَّخي فأثار دمه على أعدائه؟

۴- « قد يغرب العقل ثم يؤوب و يكدر الماء ثم يصفو، فكأن غمرة فإلى انجلاء! »:

۱) اگر عقل دور شود حتماً به جای خود برمی‌گردد و آب کدر ناچار صاف می‌شود و هر تیرگی سرانجام روشن خواهد شد!

۲) عقل حتماً دور گشته سپس به راه خود رجوع می‌کند، و آب گل آلود زلال می‌گردد، پس هر غباری ناگزیر روزی از بین می‌رود!

۳) هر تاریکی روزی روشن خواهد شد همانگونه که عقل چون از بین برود باز خواهد گشت و آب اگر کدر شود زلال خواهد گشت!

۴) گاهی عقل زایل می‌شود سپس به حال خود باز می‌گردد، و آب تیره می‌شود سپس به صافی می‌گراید، پس هر تاریکی بسمت روشنایی است!

۵- « عین الصحیح فیما یستنبط کلیاً من العبارة التالية: « کفئت مذ مبطت عني الثمائم و نیطت بي الغمائم بأن أغشى مكان الأدب »:

۱) الاجتياز من مرحلة الطفولة و الحصول بواسطة الأدب على مكانة مرموقة.

۲) الضجر و الاستياء إثر تعویذات الطفولة و الحب و الاشتياق إلى الأدب.

۳) الحرص على طلب العلم و الأدب بعد الاجتياز من عهد الطفولة.

۴) تحمّل التعب بواسطة التعویذات و الحرمان عن طلب الأدب.

۶- « قد يهلك المرعي عنف الراعي! ». عین المناسب للمثل:

۱) من لم يدار المشط ينتف لحيته!

۲) لاجدید لمن لا یلبس الخلقا!

۳) لكل امرئ من دهره ما تعودا!

۴) من لم یکرّم نفسه لم یکرّم!

۷- « إن حالت القوس، فسهمي صائب! ». عین المناسب للمثل:

۱) اصل بد نیکو نگردها

۲) از اسب افتاده از اصل نیفتاده!

۳) پای کز در کفش کز می‌رود!

۴) کار نیکان را از خود قیاس مگیر!

۸- « برخلاف آنچه غالباً تصور می‌شود، کار علمی در عالم اسلام از همان قرن اول هجری در عرصه قابل توجهی شروع شده بود! »:

۱) على عكس ما تتصوره الغالبية من الناس، فإنّ العمل العلمي في عالم الإسلام قد شرع من القرن الأول الهجري في نطاق يلفت للنظر!

۲) عكس ما يتصور العموم، فإنّ العمل العلمي في عالم الإسلام كان قد ظهر من القرن الأول الهجري بالذات على نطاق يجلب الأنظار!

۳) على خلاف ما يتصور عامة، فإنّ النشاط العلمي في العالم الإسلامي قد أخذ يظهر بشكل ملفت للنظر منذ القرن الأول للهجرة!

۴) خلافاً للتصور السائد، فإنّ النشاط العلمي في العالم الإسلامي كان قد بدأ منذ القرن الأول الهجري بالذات على نطاق ملفت للنظر!

- ۹- « جالب این است که اولین نمونه شعر فارسی، به همان اندازه که نمونه قدیمی‌ترین شعر به زبان فارسی دری است، قدیمی‌ترین شعر اسلامی این زبان هم بشمار می‌آید!»:
- (۱) من الجدير بالذكر أن النموذج الأول من الشعر الفارسي، يعد أقدم الأشعار الإسلامية في هذه اللغة بنفس النسبة التي يعتبر أقدم شعر باللغة الفارسية الدرية!
- (۲) من الطريف أن النموذج الأول من الشعر في اللغة الفارسية، يعتبر أقدم الأشعار الإسلامية بنفس المقدار الذي يعتبر أول نموذج للشعر في الفارسية الدرية!
- (۳) مما يلفت النظر أن أول نموذج للشعر الفارسي، بمقدار ما يعتبر أقدم شعر بالفارسية الدرية في عين الحال يعتبر أقدم الأشعار الفارسية الإسلامية!
- (۴) من الطريف أن أول نموذج للشعر الفارسي، يعد أقدم شعر إسلامي في هذه اللغة بنفس نسبة اعتباره نموذجاً لأقدم شعر باللغة الفارسية الدرية!
- ۱۰- « مگر گرسنگی می تواند بر جنگجویی شجاع غلبه کند و او را از جنگیدن باز دارد، هرگز، گرمای سوزان بر درخت بیابانی تأثیر نمی گذارد!»:
- (۱) هل بإمكان الجوع أن يتسلط على مقاتل شجاع و يعدله عن المقاتلة، لا، والله لا تتأثر الشجرة البرية بحرارة شديدة!
- (۲) هل يستطيع الجوع أن يتغلب على مناضل شجاع و يشغله عن المناضلة، كلا، لا تؤثر حمارة القبط على الشجرة البرية!
- (۳) كيف يمكن أن يُسلط الجوع على رجل مناضل قوي، و يغفله عن النضال، كلا، لا تتأثر حمارة القبط على شجرة البر!
- (۴) كيف يتسلط العثر على مقاتل قوي شجاع و يكفه عن القتال، لا، لا تؤثر على شجرة برية الحرارة الشديدة!

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشكيل (۱۱-۱۳)

۱۱- عین الخطأ:

- (۱) مهما يَكُنْ فإن الإمارات الفارسية هيأت لِنهضة أدبية واسعة،
- (۲) و قد اقترنت هذه النهضة بمذهب التصنيع، و لعل من الطريف،
- (۳) أن نذكر هنا أن كل أماره اشتهرت بمراكز مختلفة للنهضة الأدبية،
- (۴) ففي الإمارة السامانية نجد نيسابور التي أخرجت النعالي!

۱۲- عین الخطأ:

- ۱) يَا عَقِيْبَ الْفَالِكِ كَيْفَ اَمْسَيْتَ؟ حَدَّثْتَنِي كَيْفَ رَأَيْتَ الطُّوفَانَ،
- ۲) وَ مَتَى كَانَ سَيْلُ الْعَرْمِ وَ مُذْ كَمْ مَاتَ عَوْجُ وَ مَتَى تَبَلَّغْتَ الْأَلْسُنَ،
- ۳) وَ مَا حَبَسَ غُرَابَ نُوحٍ وَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي السَّقِينَةِ وَ مُذْ كَمْ ظَهَرْتَ الْجِبَالَ،
- ۴) وَ أَيُّ هَذِهِ الْأَوْدِيَةِ أَقْدَمُ، أَمْ نَهْرُ بَلْخِ أَمْ النَّيْلِ أَمْ الْفُرَاتِ أَمْ بَجَلَّةٌ؟

۱۳- عین الخطأ:

- ۱) زَفَعَ الطَّلِبَةُ أَصْوَاتَهُمْ فَرَحًا عِنْدَمَا أَعْطَتْهُمُ الْجَامِعَةُ مَنَحَاتٍ دَرَسِيَّةً!
- ۲) أَقَامَ الطُّفْلُ صَلَاتَهُ فَأَغْدَقَ عَلَيْهِ وَالذَّهْ صَلَاتَهُ الْكَثِيرَةَ!
- ۳) اسْتَدْعَتِ الْمَحْكَمَةُ فُضَاتَهَا لِعَقْدِ جَلْسَةِ طَارِيئَةٍ!
- ۴) ذَكَرَ الْمَعْلَمُ فِي الصَّفِّ نِكَاتَهُ الْمُفِيدَةَ!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الإعراب و التحليل الصرفي (۱۴-۱۸)

۱۴- ﴿ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا ﴾. عین الخطأ:

- ۱) زعم: فعل من أفعال القلوب أو التحويل لليقين، و هي من النواسخ، اسمه «الذين» و المصدر المؤول «أن لن يبعثوا» مفعول به و قد سد مسد مفعوليه
- ۲) يبعثوا: مضارع، مجرد ثلاثي، مبني للمجهول، منصوب بحرف «لن» و علامة نصبه حذف نون الإعراب، و نائب فاعله ضمير الواو البارز
- ۳) أن: حرف مخفف من «أن» المشبهة بالفعل، اسمه ضمير الشأن تقديره «أنه» و خبره جملة «لن يبعثوا»
- ۴) كفروا: فعل ماضٍ، مبني للمعلوم، فاعله ضمير الواو البارز و الجملة فعلية و صلة و عائدها ضمير الواو

۱۵- « رَبُّ كَاسِيَةٍ فِي الدُّنْيَا عَارِيَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ! ». عین الخطأ:

- ۱) كاسية: مشتق و اسم فاعل، مجرور بحرف الجرّ «رب»، و الجار و المجرور متعلقها محذوف و شبه الجملة خبر مقدم مرفوع محلاً
- ۲) يوم: مفرد مذكر، معرف بالإضافة، ظرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب و متعلقه شبه الفعل «عارية»، القيامة: مضاف إليه و مجرور
- ۳) رب: حرف جرّ شبيه بالزائد، «كاسية»: مجرور في اللفظ بحرف «رب» و مرفوع محلاً على أنه مبتدأ و خبره «عارية» و الجملة اسمية
- ۴) الدنيا: مشتق و اسم تفضيل، معرب و مقصور، مجرور بكسرة مقدّرة، و الجار و المجرور متعلقهما محذوف و شبه الجملة نعت للمنعوت «كاسية»

١٦- « كَفَى بِكَ دَاءً أَنْ تَرَى الْمَوْتَ شَافِيًا وَ حَسْبُ الْمَنِيَا أَنْ يَكُنْ أَمَانِيَا ». عَيْنُ الْخَطَأِ:

- ١) يَكُنْ: مضارع من الأفعال الناقصة، اسمه ضمير النون و الجملة مصدر مؤول و خبر للمبتدأ « حسب »
- ٢) كَفَى: فعل ماضٍ و فاعله ضمير الكاف في « بك »، و مفعوله المصدر المؤول « أن ترى » تأويله: رؤيتك
- ٣) بك: الباء حرف جر زائد، و الكاف ضمير متصل في محل نصب مفعول به لفعل « كفى » مقدم على الفاعل

٤) ترى: فعل مضارع مهموز العين، فاعله ضمير « أنت » المستتر و مفعوله « الموت » و الجملة مصدر مؤول و فاعل لفعل « كفى »

١٧- « فَلْيَنْظُرُوا أَيُّنَا أَمْضَى عَزِيمَةً! ». عَيْنُ الْخَطَأِ:

- ١) أَيُّ: اسم استفهام و معرب، مبتدأ و خبره « أمضى » و الجملة اسمية قد سدّت مسدّ المفعولين لفعل « ينظروا »
- ٢) أمضى: مشتق و اسم تفضيل (مصدره: مَضَاءٌ)، نكرة و مقصور، خبر مفرد للمبتدأ « أَيُّ » و مرفوع بضمة مقدرة
- ٣) عزيمة: جامد و مصدر (جمعه: عزائم)، تمييز مفرد أو ذات و منقول عن المبتدأ، و مميّزه « أمضى »

٤) ينظروا: فعل مضارع مجزوم بحرف اللام، و من ملحقات أفعال القلوب في التعليق عن العمل في جميع الأحوال، و فاعله ضمير الواو البارز

١٨- « فَاكْثُرْ مَا تَلْقَى الْفَقِيرَ مَدَاهِنًا وَ أَكْثُرْ مَا تَلْقَى الْغَنِيَّ مَرَاتِيًا ». عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ١) « مداهناً » و « مراتياً » حالان من المفعول به، لا تصلحان للخبرية، و الخبر في الجملتين محذوف وجوباً
- ٢) « ما » في « ما تلقى » موصول حرفي، و هو و صلته في محلّ الرفع على الخبرية
- ٣) « ما » موصول اسمي، و هو مضاف إليه لـ « أكثر » و فاعله في المعنى
- ٤) « مداهناً » و « مراتياً » حالان من المبتدأ، و هما خبران في محلّ الرفع

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (١٩-٣٠)

١٩- عَيْنُ مَجْمُوعَةٍ لَيْسَتْ فِيهَا هَمْزَةُ الْوَصْلِ:

- ١) أَسْتَعِينُ - أَصْبِرُ - إِبْنُ
- ٢) أَنْقَدُ - أَسْتَطِيعُ - أَبْنَاءُ
- ٣) إِمْرَأَةٌ - أَرْبَعَةٌ - أَيَّامٌ
- ٤) إِشْتَانٌ - أَكْرَمٌ - إِسْمَعِي

۲۰- عین المضارع المؤکد معرباً:

- ۱) هل تَلزَمَنَّ نفسك أن تكتسب الفضائل و تغير عاداتها المذمومة؟!
- ۲) ليتها تدعوتني أن أشارك في الندوة فأزور أصدقائي القدماء!
- ۳) لا يُسيطرَنَّ عليك اليأس، فيسقطك على الأرض!
- ۴) ألا تقيانَّ بعهدكما لما تعدانَّ؟!

۲۱- عین ما يجوز فيه حذف العائد:

- ۱) إعمل في حياتك الدراسية ما أنت عامل.
- ۲) جاء من الزملاء الذي إياه دعوت إلى الورشة.
- ۳) رأيت من هو يحترم الآخرين عندما يساعدهم.
- ۴) تكلمت حول هذه العويصة مع من هو في الندوة.

۲۲- عین ما يختلف فيه نوع « اللام » عن البقية:

- ۱) ﴿ و الذين هم لأماناتهم و عهدهم راعون ﴾
- ۲) ﴿ و علمناه صنعة لبوس لكم ﴾
- ۳) ﴿ سماعون للكذب أكالون للسحت ﴾
- ۴) ﴿ مناع للخير معتد أثيم ﴾

۲۳- عین الألف والألام عهداً ذهنياً:

۱) سوف يدرسك الأستاذ المجرب و الباحث الحصيف من بين الأساتذة و بذلك تجهز بمعلومات قيمة و مفيدة.

- ۲) المديرية بينما كانت تلقي محاضرة في القاعة، قالت: اليوم نعرف الذين حصلوا على درجة القبول.
- ۳) اتصلت زميلتي بأبويها و بعد مكالمتها إياهما، قالت: سيلتقي بعضنا ببعض في المراسيم.
- ۴) في عالمنا هذا بلاد كثيرة قد توسعت الآن و هي تصدر إنتاجاتها إلى البلاد الأخرى.

۲۴- عین الصحيح في البناء للمجهول:

- ۱) عاقب المعلم الكسول ← عوقب الكسول من المعلم.
- ۲) خولنا الله الحرية في الحياة ← خولت الحرية في الحياة.
- ۳) ذهبنا بالفتاة إلى المدرسة ← ذهبنا بالفتاة إلى المدرسة.
- ۴) ذهبنا بالفتاة إلى المدرسة ← بالفتاة ذهب إلى المدرسة.

۲۵- عین الصحيح (في اسم الفعل):

- ۱) حَيَّوا على المعروف؛ فالوقت ضيق!
- ۲) شتان الأمر أيتها الأمير!
- ۳) عندك الوعي فإن العدو خداع!
- ۴) الغفلة بئمة أيتها الواعي!

۲۶- عین الواو لا تكون إلا معية:

- ۱) بعد غياب الشمس طلع النجم و القمر في السماء.
- ۲) نجحت أنا و اثنتين من زميلاتي في الامتحان.
- ۳) كل طالب و جهده متلازمان في العمل.
- ۴) إن الله يرزقنا و إياكم لو كنا كادحين.

۲۷- عین ما ليس فيه أسلوب الاشتغال:

- ۱) الجهل و الكبر احذرهما دائماً!
- ۲) إن الشر لا تقربه أبداً!
- ۳) إذا الخبز وجدته فأسرع إليه!
- ۴) ألا الشرك بالله فلا تقربه أبداً!

۲۸- عین الحال التي تكون فضلة (لا يتوقف عليها معنى الكلام):

- ۱) « وقفت بزيع الدار قد غير البلى * معارفها و الساريات الهواطل »
- ۲) « إنما الميت من يعيش كثيراً * كاسفاً بأله قليل الرجاء »
- ۳) ﴿ و ما خلقنا السماوات و الأرض و ما بينهما لآعين ﴾
- ۴) ﴿ لا تقربوا الصلاة و أنتم سكارى ﴾

۲۹- عین الخطأ للفراغات:

« طالعت حتى الآن مقالة، و لم يعجبني منها إلا مقالات، غير أن المقالة كانت أفضلها! »:

- ۱) مائتي / عشر / المائة
- ۲) إحدى عشرة / خمس / العاشرة
- ۳) ثلاثاً و عشرين / ثماني / العشرين
- ۴) تسعين / ثمان / الحادية عشرة

۳۰- عین الخطأ:

- ۱) يا فاطمة زميلتنا؛ اصبري حتى نلتحق بك فإننا لانعرف الطريق و نحتاج إلى مساعدتك!
- ۲) يا يحيى أخانا؛ سنجتمع بعضنا ببعض في قاعة المطار و نستودع زميلنا الكريم!
- ۳) يا سعيد الكثير العلم؛ اسمح لنا أن نستفيد من ينابيع علمك الدافقة!
- ۴) يا مريم الذكيّة؛ إنك ستحصلين على درجة ممتازة كما سبق!

- ۳۱- طبق گزارش ابن سینا، کدام مورد از نقدهای متکلمین بر دیدگاه فلاسفه دربارهٔ نیازمندی معلول به علت در بقا، محسوب نمی‌شود؟
- (۱) تسلسل
(۲) تحصیل حاصل
(۳) مخالفت با وجدان
(۴) عدم نیاز معلول به علت در بقا در بسیاری از موارد
- ۳۲- عبارت زیر ناظر به کدام مورد است؟
«العللة الموجدة للشيء الذي له علل مقومة للماهية علة لبعض تلك الالل او لجمعها في الوجود و هي علة الجمع بينهما»
- (۱) المعلول ينقسم الى ما يحتاج وجوده الى علة توجده و غيره
(۲) المعلول ينقسم الى ما يحتاج وجوده الى موضوع يقبله و غيره
(۳) المعلول ينقسم الى ما يوجد في موضوع و الى ما لا يوجد في موضوع
(۴) المعلول ينقسم الى ما يحتاج وجوده الى علة للصورة وحدها و الى علة للصورة و المادة معاً
- ۳۳- ابن سینا معتقد است که «امکان وجود هر امر حادث قبل از وجود یافتن آن، حاصل شده است.» امکان در این عبارت و در مورد موجودات مادی بیانگر کدام مورد است؟
- (۱) امکان استعدادی و قدرت قادر
(۲) قدرت قادر و وجود ماده مناسب
(۳) وجود ماده و موضوع مناسب و امکان استعدادی
(۴) گزینه ۲ و ۳
- ۳۴- مطابق دیدگاه ابن سینا ماهیت یک شیء (ممکن الوجود) نمی‌تواند سبب وجود آن باشد. دلیل او کدام است؟
- (۱) ماهیت آن غیر از وجودش و مؤخر از آن است.
(۲) ماهیت آن شأنی برای سببیت ندارد.
(۳) ماهیت آن، جزء علل اربعه نیست.
(۴) ماهیت، خود به وسیلهٔ عقول ایجاد می‌شود.
- ۳۵- «صدور کثیر از واحد» در کدام صورت درست است؟
- (۱) صدور کثرات از واحد در طول هم باشد.
(۲) صدور کثرات مقوم ذات واحد باشد.
(۳) صدور کثرات از لوازم ذات واحد باشد.
(۴) صدور کثرات از واحد، عرضی باشد.
- ۳۶- برهان صدیقین ابن سینا از چه طریقی بر وجود خداوند استدلال می‌کند؟
- (۱) شهود نیازمندی موجودات
(۲) نظر کردن به امکان ذاتی موجودات
(۳) نظر کردن به فقر ذاتی موجودات
(۴) نظر کردن به حدوث زمانی موجودات
- ۳۷- در این عبارت: «واجب الوجود لا ينقسم في المعنى و الكم»، مقصود از عدم تقسیم در معنا کدام است؟
- (۱) واجب الوجود تقسیم به ماده و صورت ندارد.
(۲) واجب الوجود تقسیم به جنس و فصل ندارد.
(۳) واجب الوجود تقسیم به ماهیت و وجود ندارد.
(۴) واجب الوجود تقسیم به معانی مختلف نمی‌شود.
- ۳۸- دربارهٔ قیاس «الطبیعة المشتركة موجودة - الطبيعة المشتركة ليست بمحسوسة - بعض الموجودات ليس بمحسوس» اعتراض شده که طبیعت مشترک در خارج موجود نیست چون موجود در خارج متشخص است. پاسخ درست اعتراض کدام است؟
- (۱) المراد الطبيعة الموضوعة للاشتراک مع اعتبار الوحدة
(۲) المراد الطبيعة الموضوعة للاشتراک مع الاقتران بالوحدة
(۳) المراد الطبيعة الموضوعة للاشتراک المأخوذ مع الاشتراک
(۴) المراد الطبيعة الموضوعة للاشتراک في العقل لا الطبيعة مع الاشتراک

- ۳۹- این سینا برای بطلان مساوقت موجود با محسوس دو رویکرد دارد:
- الف- الاستدلال بالمحسوس علی وجود ما لیس بمحسوس
ب- و الاستدلال بعلايق المحسوسات
کدام مورد از مصادیق رویکرد دوم است؟
(۱) اشمال اعتراف به محسوس بر اعتراف به حس
(۲) اشمال محسوسات بر طبایع موجود و غیر محسوس
(۳) استدلال به خجالت و غضب بر وجود نیروی مدرک غیر محسوس آن دو
(۴) اشمال حکم بر تمایز محسوس و متوهم بر اعتراف به وجود عقل غیر محسوس
- ۴۰- کدام مورد دلیلی برای نفی مجعولیت بالذات ماهیت و اثبات مجعولیت بالذات وجود نیست؟
(۱) اگر ماهیت مجعول بالذات باشد باید شخصی و جزئی باشد و التالی باطل
(۲) اگر جعل به ماهیت تعلق بگیرد نباید ماهیت قابل تصور باشد و التالی باطل
(۳) اگر ماهیت مجعول بالذات باشد، همه ماسوی الله اموری حقیقی خواهند بود و التالی باطل
(۴) اگر ماهیت مجعول بالذات باشد باید حمل مجعولیت بر ماهیت حمل اولی باشد و التالی باطل
- ۴۱- پاسخ به این استدلال که «اگر حادثی مسبوق به ماده و امکان استعدادی باشد، نفس باید در ماده و بدن حلول کند و التالی باطل» کدام است؟
(۱) ماده زمینه‌ساز اصل وجود و ذات نفس است.
(۲) تعلق نفس به بدن همان حلول نفس در بدن است.
(۳) در نفس ماده فقط حامل استعداد است نه خود نفس
(۴) ماده برای صورت جسمیه حامل استعداد و خود صورت جسمیه است.
- ۴۲- نسبت میان «قاعده الواحد» و «اصل سنخیت علت و معلول» کدام است؟
(۱) تباین
(۲) تساوی
(۳) عموم و خصوص مطلق
(۴) عموم و خصوص من وجه
- ۴۳- کدام مورد معرف فاعل بالتجلی است؟
(۱) الذی له علم سابق علی الفعل زائد علی ذاته
(۲) الذی یفعل الفعل و له علم تفصیلی به هو عین علمه الاجمالی بذاته
(۳) الذی له علم و ارادة و علمه بفعله تفصیلی قبل الفعل بداع زائد
(۴) الذی له ارادة لفعله عن علم و علمه التفصیلی بفعله عین فعله
- ۴۴- نظر ملاصدرا در خصوص طبایع کلی عقلی به لحاظ کلیتشان و به لحاظ وجودشان در نفس، به ترتیب کدام است؟
(۱) در مقوله‌ای مندرج نیستند - مندرج در مقوله کیف هستند.
(۲) مندرج در مقوله کیف هستند - در مقوله‌ای مندرج نیستند.
(۳) در یکی از مقوله‌های عرضی مندرج هستند - در مقوله جوهر اندراج دارند.
(۴) در مقوله جوهر اندراج دارند - در یکی از مقوله‌های عرضی مندرج هستند.
- ۴۵- نظر ملاصدرا در رابطه با مبحث وجود ذهنی کدام است؟
(۱) الوحده العقلية للموجود في العقل تجامع الكثرة الحسية.
(۲) أن الوحدة المعترية في موضوع المتناقضين إنما هي الوحدة العقلية.
(۳) لو كانت الماهية مع صفة الكلية و العموم موجودة في هذا العالم لایلزم منه محال.
(۴) التناقض إنما يتصور بين وحدة و كثرة من غير جنسها يكون حاصله من تكرر تلك الوحدة.

- ۴۶- از دیدگاه ملاصدرا، مراد از «علم به علت» در قاعده فلسفی «علم تام به علت تامه موجب علم تام به معلول است». کدام است؟
- (۱) علم به مفهوم علیت
(۲) علم به علت از جهتی که علت است.
(۳) علم به ذات علت به خودی خودش
(۴) علم به علت از همه جهات و حیثیات
- ۴۷- از نظر ملاصدرا، اتحاد وجود و ماهیت، در قالب کدام یک از تشبیهات بهتر قابل بیان است؟
- (۱) دو متضایف (۲) ماده و صورت (۳) شخص و سایه‌اش (۴) موضوع و عرض
- ۴۸- از دیدگاه سهروردی، پدیده «یادآوری پس از فراموشی» از طریق پذیرش کدام مورد قابل تبیین است؟
- (۱) قوه‌ای نفسانی به نام خیال
(۲) قدم نفس و عالم مثل
(۳) قوه‌ای نفسانی به نام حافظه
(۴) نفوس فلکی
- ۴۹- سهروردی در حکمة الاشراق می‌گوید: «المدرک لذاته لا یعلم ذاته بمثال لذاته فی ذاته». مضمون این سخن چیست؟
- (۱) خودآگاهی غیر از ادراک مثالی است.
(۲) خودآگاهی از سنخ علم حصولی نیست.
(۳) برای خودآگاهی نیازی به شهود مثل افلاطونی نداریم. (۴) برای خودآگاهی نیازی به شهود عالم مثال اکبر نداریم.
- ۵۰- از نظر سهروردی، برهان وصل و فصل، که در فلسفه مشائی برای اثبات ماده به کار می‌رود، دچار چه مغالطه‌ای است؟
- (۱) سوء تألیف (۲) سوء اعتبار حمل (۳) اشتراک لفظ (۴) مصادره بر مطلوب
- ۵۱- اگر بگوییم: «برای واقعه واحد می‌توان توأماً تبیینی علمی و تبیینی کلامی عرضه کرد»، قائل به چه دیدگاهی در مسئله ارتباط علم و دین هستیم؟
- (۱) مساوی بودن (۲) مکمل بودن (۳) متمایز بودن (۴) معارض بودن
- ۵۲- طبق نظر آلستون، کدام مورد درست است؟
- (۱) شر، قرینه‌ای بر ضد وجود خداوند است.
(۲) تجربه دینی پایه و اساس معرفت ما به خداست.
(۳) هر جهان ممکن، یک وضعیت امور ممکن کامل است.
(۴) هدف نهایی دین منحصرأ در یک دین خاص وجود دارد.
- ۵۳- کدام مورد درصدد رفع موانع اسناد فاعلیت و اختیار آدمی نیست؟
- (۱) و امتناع الجسم لغیره - و الضرورة قاضیه باستناد أفعالنا إلینا
(۲) و مع الاجتماع يقع مراده تعالی - و الوجوب للداعی لا ینافی القدرة کالواجب
(۳) و الإیجاد لا یتلزم العلم إلا مع اقتران القصد فیکفی الإجمال - و الحدوث اعتباری
(۴) و تعذر الممانلة فی بعض الأفعال لتعذر الإحاطة - و ارتکاب أقل القبیحین مع امکان المخلص
- ۵۴- ناظر به این سخن نصیرالدین طوسی: «و عمومية العلة تستلزم عمومية الصفة»، کدام مورد درست است؟
- (۱) عبدالرزاق لاهیجی و علامه حلی معتقدند این سخن طوسی را نمی‌توان بر مذهب اشاعره منطبق دانست.
(۲) به نظر علامه حلی این سخن طوسی همان مذهب معتزله است اما به نظر عبدالرزاق لاهیجی سخن طوسی را نمی‌توان بر مذهب معتزله منطبق دانست.
(۳) به نظر علامه حلی این سخن طوسی همان مذهب اشاعره است اما به نظر عبدالرزاق لاهیجی سخن طوسی را نمی‌توان بر مذهب اشاعره منطبق دانست.
(۴) به نظر عبدالرزاق لاهیجی این سخن طوسی همان مذهب اشاعره است اما به نظر علامه حلی سخن طوسی را نمی‌توان بر مذهب اشاعره منطبق دانست.

- ۵۵- استدلال زیر برای اثبات کدام مطلب است؟
 «فلا بد من جامع يقهرهم على الاجتماع و لابد أن يتميز المائز من قبل الله تعالى لينقاد البشر الى تصديقه بحيث يتم النظام»
 (۱) حسن بعثت
 (۲) لزوم نصب امام
 (۳) لزوم نصب پیامبر
 (۴) وجوب عصمت پیامبر و امام
- ۵۶- کدام مورد درباره استحقاق عوض دادن بر خدای متعال نادرست است؟
 (۱) يفعل الله تعالى اسباب الغم
 (۲) تفويت المنافع منه تعالى لمصلحة الغير
 (۳) امر الله تعالى عباده بايلاء الحيوان او اباحه
 (۴) كان الله تعالى اوجب القتل اذا شهد عند الامام شاهدا زور
- ۵۷- پاسخ صحیح به استدلال «صدور الفعل من المكلف قد يقارن امتناع لاصدوره و هو يستلزم الجبر» کدام است؟
 (۱) الابداع قد يستلزم العلم فلا يلزم من نفي العلم نفي الابداع
 (۲) الفعل بالنظر الى قدرة العبد ممكن و بالنظر الى داعيه واجب
 (۳) اقوائية قدرة الله هي المرجح فلا يلزم اجتماع قادرين على مقدور واحد
 (۴) قد يتعذر علينا صدور مثل افعالنا الماضية لعدم الاحاطه بما فعلناه اولاً
- ۵۸- کدام فعل مشترک و کدام فعل مختص است؟
 (۱) مباشر و مخترع و متولد مختص است.
 (۲) مباشر و مخترع و متولد مشترک است.
 (۳) مباشر و مخترع مختص و متولد مشترک است.
 (۴) مباشر و متولد مشترک و مخترع مختص است.
- ۵۹- کدام مورد درباره «تکلیف کافر» درست است؟
 (۱) حسن دارد، ضرر به خاطر سوء اختیار کافر است.
 (۲) حسن دارد، مفسده لازمه تکلیف منتفی است.
 (۳) حسن ندارد، مفسده لازمه تکلیف منتفی نیست.
 (۴) حسن ندارد، تکلیف مشقت و عذاب اخروی کافر هم مضاعف است.
- ۶۰- نظر عدلیه درباره حسن و قبح الم کدام است؟
 (۱) قبیح جمیع الآلام
 (۲) حسن جمیع الآلام
 (۳) حسن جمیع الآلام من الله تعالى
 (۴) حسن بعض الآلام و قبیح بعضها
- ۶۱- به نظر خواجه و علامه حلی حکم انتصاف نسبت به خدای متعال کدام است؟
 (۱) واجب علی الله عقلاً
 (۲) یجب علی الله سمعاً
 (۳) واجب علی الله عقلاً و سمعاً
 (۴) یجب علی الله عقلاً إن كان تركه يستدعي ضیاع حق المظلوم
- ۶۲- کدام مورد درباره «اراده الاهی» به نظر مرحوم خواجه و مرحوم علامه حلی، درست است؟
 (۱) انه غير مغلوب و لا مستكره
 (۲) عالم بافعال نفسه و امر بافعال غيره
 (۳) علمه تعالى بما فی الفعل من المصلحة هي الإرادة
 (۴) بعض الممكنات یخص بالابداع في وقت معين مع التساوي فلا بد من مرجح غير القدرة و العلم

- ۶۳- مختار خواجه دربارهٔ متکلم بودن خدای متعال کدام است؟
- ۱) انه تعالی قام بذاته معنی غیر العلم و الارادة تدل علیها العبارات
 - ۲) انه تعالی اوجد حروفاً و اصواتاً فی اجسام جمادية دالة علی المراد
 - ۳) انه تعالی قام بذاته معنی واحداً بسیطاً ناظراً الی علمه تدل علیها العبارات
 - ۴) التکلم فی حقنا یكون بالآلات جسمانية و هو ممتنع فی حقه تعالی فهو صفة زائدة
- ۶۴- به نظر خواجه و علامه کدام مورد دربارهٔ آیهٔ شریفهٔ «و لكن انظر الی الجبل فان استقر مکانه فسوف ترانی» درست است؟
- ۱) یستلزم استقرار الجبل رؤیته تعالی
 - ۲) یستلزم نفی استقرار الجبل عدم رؤیته تعالی
 - ۳) انه تعالی علق الرؤیة علی استقرار الجبل و الاستقرار ممکن
 - ۴) انه تعالی علق الرؤیة علی استقرار الجبل حال حرکت و هو المحال
- ۶۵- مقسم در اتصاف و عدم اتصاف فعل به حسن و قبح کدام است؟
- ۱) الفعل الذی یوصف بامر زائد علی حدوثه
 - ۲) الفعل الحادث مطلقاً
 - ۳) ما حدث عن قادر
 - ۴) الفعل الذی لایوصف بامر زائد علی حدوثه
- ۶۶- این استدلال «فعل القبیح قبیح و کذا ارادته، ترک الحسن قبیح فکذا ارادة ترکه» برای اثبات کدام مطلب است؟
- ۱) کل ما علم الله تعالی وقوعه وجب و ما علم عدمه امتنع
 - ۲) انه تعالی یرید الطاعات من المؤمن و الکافر و یرکھ المعاصی
 - ۳) اذا علم الله عدم وقوع الطاعة من الکافر استحال إرادتها منه
 - ۴) لو أراد الله تعالی من الکافر الطاعة و الکافر اراد المعصیة و وقع مراد الکافر لزم ان یكون الله تعالی مغلوباً
- ۶۷- برهان موصوف به «شریف و قاطع» کدام مورد است؟
- ۱) انه تعالی مجرد و کل مجرد عالم بذاته و بغيره
 - ۲) العلم هو الحصول عند المجرد و الاشیاء حاصله له تعالی
 - ۳) انه تعالی فعل الافعال المحکمة و کل من كان كذلك فهو عالم
 - ۴) کل موجود ممکن، کل ممکن مستند الی الواجب و العلم بالعلة یستلزم العلم بالمعلول و الله تعالی عالم بذاته
- ۶۸- کدام مورد درست است؟
- ۱) القدرة فی الاستقبال غیر ممکن فی الحال
 - ۲) الاثر الحاصل فی الحال واجب فلا یكون مقدوراً فی الاستقبال
 - ۳) القدرة لا تتعلق بالوجود فی الاستقبال فی الحال بل فی الاستقبال
 - ۴) القدرة حال عدم الاثر تفعل الوجود فی تلك الحال بل فی المستقبل
- ۶۹- از این کبرای کلی: المؤثر الموجب یستحیل تخلف اثره عنه، برای اثبات کدام مطلب استفاده می‌شود؟
- ۱) اثبات قدم ذاتی عالم
 - ۲) اثبات قادر بودن خداوند متعال
 - ۳) اثبات حدوث زمانی عالم
 - ۴) اثبات ضرورت علی و علت تامه بودن خداوند
- ۷۰- کدام مورد از نظر علامهٔ حلی درست است؟
- ۱) انه تعالی قادر علی کل مقدور
 - ۲) انه تعالی قادر علی الشی الواحد
 - ۳) انه تعالی لا یقدر علی القبیح
 - ۴) انه تعالی یقدر علی مثل مقدور العبد

۷۱- کدام دیدگاه از نظر ابن‌سینا درست است؟

- ۱) منطق هم جزء فلسفه به معنای هستی‌شناسی و هم ابزار فلسفه به معنای پژوهش نظری است.
- ۲) منطق هم جزء فلسفه به معنای پژوهش نظری و هم ابزار فلسفه به معنای هستی‌شناسی است.
- ۳) منطق صرفاً ابزار فلسفه به معنای پژوهش نظری است.
- ۴) منطق صرفاً جزء فلسفه به معنای هستی‌شناسی است.

۷۲- کدام مورد درباره «حساس» و «متحرک به اراده» درست است؟

- ۱) هر یک، به تنهایی، مقوم «حیوان» است.
- ۲) تنها یکی از آن دو مقوم «حیوان» است.
- ۳) هیچ یک، حقیقتاً مقوم «حیوان» نیست.
- ۴) هر دو با هم مقوم «حیوان» است.

۷۳- دیدگاه ابن‌سینا درباره تعریف متضایفان، کدام است؟

- ۱) متضایفان با هم تعریف‌پذیرند، نه به هم.
- ۲) تعریف متضایفان متضمن دور ناگزیر است.
- ۳) هریک از متضایفان به وسیله دیگری قابل تعریف است.
- ۴) هریک از متضایفان را می‌توان بدون توجه به دیگری تعریف کرد.

۷۴- دیدگاه ابن‌سینا درباره «حدّ معدول» در گزاره‌های معدوله، کدام است؟

- ۱) عدم ملکه
- ۲) عدم مطلق
- ۳) عدم مضاف
- ۴) بحث درباره آن خروج از قلمرو منطق است.

۷۵- منفصل مانعة‌الجمع ترکیب یک گزاره و نقیض آن است.

- ۱) ملزوم اخصی
- ۲) ملزوم اعمی
- ۳) لازم اخصی
- ۴) لازم اعمی

۷۶- دیدگاه ابن‌سینا درباره قیاس زیر، چه می‌تواند باشد؟

هیچ ج ب نیست، بالفعل، نه دائماً.

هیچ ب الف نیست، بالفعل.

هیچ ج الف نیست، بالفعل.

۱) منتج است، چون صغرای آن مطلق خاص و مستلزم موجب است.

۲) منتج است، چون صغرای آن مطلق عام و مستلزم موجب است.

۳) عقیم است، چون هر دو مقدمه آن سالب است.

۴) عقیم است، چون صغرای آن سالب است.

۷۷- دیدگاه ابن‌سینا درباره دو شرط زیر برای شکل دوم قیاس، کدام است؟

الف: مقدمه سالبه دارای نقیض هم‌جنس باشد.

ب: مقدمه سالبه عکس‌پذیر باشد.

۱) احدهما شرط است.

۲) فقط الف شرط است.

۳) فقط ب شرط است.

۴) هر دو با هم شرط هستند.

۷۸- گزاره متصل اتفاقی خاص (اتفاقی به معنای اخص) «اگر هر ب الف است آنگاه هر ب ج است»، مستلزم کدام گزاره

متصل اتفاقی عام (اتفاقی به معنای اعم) است؟

۱) اگر هر ب الف است آنگاه هر ج ب است.

۲) اگر بعضی ب الف نیست آنگاه بعضی ج الف است.

۳) اگر هر ج ب است آنگاه بعضی الف ب نیست.

۴) اگر هر الف ج است آنگاه هر ب الف است.

- ۷۹- گزاره متصل اتفاقی خاص (اتفاقی به معنای اخص) «اگر هر الف ب است آنگاه هیچ ج د نیست.» و گزاره حملی «بعضی ب ج است»، مستلزم کدام گزاره متصل اتفاقی خاص (اتفاقی به معنای اخص) است؟
- (۱) اگر بعضی ب د نیست آنگاه بعضی الف ب است. (۲) اگر بعضی الف ج نیست آنگاه هر د ب نیست.
- (۳) اگر بعضی ب ج نیست آنگاه بعضی د ب است. (۴) اگر بعضی ج الف است آنگاه بعضی الف ج است.
- ۸۰- دو قضیه «اگر هیچ الف ب نیست آنگاه هر ب ج است» و «اگر هر د الف است آنگاه بعضی د ب است» دو شرطی متصل اتفاقی به معنای اعم (اتفاقی عام) و صادق هستند. بر این اساس قطعاً می‌توانیم ادعا کنیم که کدام قضیه می‌تواند شرطی صادق اتفاقی به معنای اخص (اتفاقی خاص) باشد؟
- (۱) اگر هر د الف است آنگاه هیچ الف ب نیست. (۲) اگر بعضی د الف است آنگاه بعضی الف د است.
- (۳) اگر بعضی ج ب است آنگاه بعضی ج د است. (۴) اگر هیچ ب الف نیست آنگاه بعضی د ج است.
- ۸۱- گزاره‌های زیر کدام را نتیجه می‌دهند؟

$$P \vee Q$$

$$P \rightarrow R$$

$$Q \rightarrow S$$

$$S \rightarrow R \quad (۴)$$

$$R \rightarrow S \quad (۳)$$

$$R \vee S \quad (۲)$$

$$R \wedge S \quad (۱)$$

- ۸۲- فرمول $(p \wedge q) \rightarrow (r \vee s)$ در کدام سطر از جدول ارزش کاذب است؟

$$\frac{pqrs}{0011} \quad (۴)$$

$$\frac{pqrs}{1100} \quad (۳)$$

$$\frac{pqrs}{1010} \quad (۲)$$

$$\frac{pqrs}{0101} \quad (۱)$$

- ۸۳- نقیض جمله $p \wedge (q \rightarrow p)$ با کدام جمله معادل است؟

$$q \quad (۴)$$

$$\sim q \quad (۳)$$

$$p \quad (۲)$$

$$\sim p \quad (۱)$$

- ۸۴- جمله زیر معادل کدام است؟

$$([\sim p \vee (p \wedge q)] \wedge p) \vee q$$

$$\sim p \quad (۴)$$

$$\sim q \quad (۳)$$

$$q \quad (۲)$$

$$p \quad (۱)$$

- ۸۵- فرمول $p \rightarrow (p \equiv Q)$ هم ارز کدام است؟

$$P \rightarrow Q \quad (۴)$$

$$P \wedge Q \quad (۳)$$

$$P \equiv Q \quad (۲)$$

$$P \vee Q \quad (۱)$$

- ۸۶- $p \equiv q$ با کدام مورد ناسازگار است؟

$$\sim p \vee \sim q \quad (۴)$$

$$p \equiv \sim q \quad (۳)$$

$$\sim p \wedge \sim q \quad (۲)$$

$$p \wedge q \quad (۱)$$

- ۸۷- کدام ارزش‌دهی نشان می‌دهد که استدلال زیر نامعتبر است؟

$$(A \vee \sim B) \rightarrow (C \wedge D)$$

$$A \rightarrow B$$

$$C \rightarrow D$$

$$\therefore \sim B \vee D$$

$$B = C = D = 0 \quad A = 1 \quad (۱)$$

$$A = C = D = 0 \quad B = 1 \quad (۲)$$

$$A = B = D = 0 \quad C = 1 \quad (۳)$$

$$A = C = B = 0 \quad D = 1 \quad (۴)$$

- ۸۸- $\forall x(Fx \equiv Gx)$ کدام مورد را نتیجه نمی‌دهد؟

$$\forall xFx \rightarrow \exists xGx \quad (۲)$$

$$\exists xFx \rightarrow \forall xGx \quad (۱)$$

$$\exists xFx \equiv \exists xGx \quad (۴)$$

$$\forall xFx \equiv \forall xGx \quad (۳)$$

۸۹- $\forall xFx \equiv \exists xGx$ کدام مورد را نتیجه می‌دهد؟

(۱) $\forall x(Fx \equiv Gx)$

(۲) $\forall x(Fx \rightarrow Gx)$

(۴) $\exists x(Fx \& Gx)$

(۳) $\forall x(Gx \rightarrow Fx)$

۹۰- با قراردادن "a" برای علی، "Dx" برای «x دانشگاه است» و «Rxy» برای «x رئیس y است»، جمله «علی رئیس

دانشگاه است»، چگونه صورت‌بندی می‌شود؟

(۲) قضیه شخصی: $a = RD$

(۱) قضیه جزئی: $\exists x(Dx \& Rax)$

(۴) قضیه کلیه: $\forall x(Rax \rightarrow Dx)$

(۳) قضیه کلیه: $\forall x(Dx \rightarrow Rax)$